

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2036/2019
29.01.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац, Бранка Станића, др Драгише Б. Слијепчевића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца ЈКП "Паркинг сервис" Нови Сад, кога заступа пуномоћник Александар Бојков, адвокат из ..., против тужене АА из ..., коју заступа Сандра Јовичић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 322/17 од 03.12.2018. године, у седници већа одржаној 29.01.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 322/17 од 03.12.2018. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гж 322/17 од 03.12.2018. године у побијаном одбијајућем делу захтева и у погледу одлуке о трошковима поступка и у том делу предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 1461/16 од 27.10.2016. године, укинута је решење о извршењу Основног суда у Новом Саду Ив 800/11 од 01.02.2011. године, а тужбени захтев је у целини одбијен. Одбијен је преиначени део тужбеног захтева којим је тужилац тражио да му тужена плати накнаду трошкова израде фотографија у износу од 2.520,00 динара са законском затезном каматом од 13.12.2012. године. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 57.406,00 динара.

Виши суд у Новом Саду је пресудом Гж 322/17 од 03.12.2018. године делимично усвојио жалбу тужиоца и преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду П 1461/16 од 27.10.2016. године у делу одлуке о главном захтеву, тако што је решење о извршењу првостепеног суда Ив 800/11 од 01.02.2011. године одржао на снази за износ од 1.590,00 динара на име главног дуга и за износ од 156,32 динара на име трошкова извршног поступка као и у делу одлуке о трошковима парничног поступка тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 5.702,50 динара са законском затезном каматом од извршности првостепене пресуде па до исплате. У преосталом делу жалба тужиоца је одбијена, првостепена пресуда у побијаном а непреиначеном делу потврђена. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је поднео благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права. Ревизију изјављује са позивом на члан 404. став 1. ЗПП, због потребе уједначавања судске праксе.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Имајући у виду различиту судску праксу у истој правној ситуацији изражену у побијаној пресуди и пресудама које је тужилац доставио уз ревизију, Врховни касациони суд сматра да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку да се о ревизији тужиоца одлучи као о изузетно дозвољеној ради потребе уједначавања судске праксе због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, па је утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужена је у више наврата током периода који је обухваћен потраживањем од 04.04.2009. до 14.01.2011. године, своје возило оставила на паркинг простору без претходно уплаћене накнаде за услуге паркирања, односно платила је редовну цену паркирања само за сат времена, а возило је остало паркирано ван тог времена због чега је тужилац у време ближе утврђено у првостепеном поступку издао налоге за плаћање доплатне карте. Пошто тужена није извршила уплату на основу издатих доплатних карата тужилац је достављао туженој опомене пред тужбу, па како тужена није извршила уплату поднео је предлог за извршење на основу веродостојне исправе 31.01.2011. године. Основни суд у Новом Саду је донео решење Ив 800/11 дана 01.02.2011. године којим је одређено предложено извршење, против кога је тужена изјавила приговор. У приговору је навела да јој никада није послата опомена пред утужење и да извршни поверилац нема право да потражује утужени износ, јер исти не представља доплатну карту, већ казну за непродужавање паркинга, а овлашћење повериоца за такву наплату извире из незаконитог и неуставног прописа. Основни суд у Новом Саду је решењем Ив 800/11 од 31.08.2012. године ставио ван снаге решење тога суда Ив 800/11 од 01.02.2011. године, укинуо спроведене радње и списе уступио парничном одељењу првостепеног суда. Поднеском од 19.12.2012. године тужилац је преиначио тужбу, тако што је поставио коначан захтев којим је тражио да се решење о извршењу Основног суда у Новом Саду Ив 800/11 од 01.02.2011. године одржи на снази и то за део износа главнице од 45.166,00 динара са законском затезном каматом почев од 31.01.2011. године до исплате и за трошкове извршења од 7.816,00 динара, а да се у преосталом

делу решење о извршењу укине, као и да му тужена исплати накнаду од 2.520,00 динара за трошкове израде фотографије.

На основу овако утврђеног чињеног стања првостепени суд закључује да тужбени захтев тужиоца није основан у целости, из разлога што тужилац није доказао висину дуга и основ по коме потражује тужбом тражени износ.

Другостепени суд у побијаној одлуци изражава другачији правни став према коме је потраживање тужиоца делимично застарело, јер се на тужиоца који се бави комуналном делатношћу, има применити једногодишњи рок застарелости потраживања. Како је предлог за извршење поднет 31.01.2011. године, сва потраживања тужиоца која су доспела за наплату пре 31.01.2010. године су застарела. Кад је реч о незастарелом делу потраживања, другостепени суд изражава правни став да плаћање посебне доплатне карте за паркирање не представља обавезу тужене, имајући у виду одредбу члана 270. став 3. Закона о облигационим односима према којој уговорна казна не може бити уговорена за новчане обавезе, као и члан 271. став 2. истог закона према коме уговорна казна мора бити уговорена у форми прописаној за уговор из кога је настала обавеза на чије се испуњење односи. По израженом правном ставу другостепеног суда не постоји правни основ за наплату доплатне карте односно казне чију наплату могу вршити само надлежни државни органи у оквиру својих законских овлашћења, а не и тужилац на основу своје одлуке. Тужилац може у случају неплаћања пружене услуге да захтева само наплату износа од цене паркирања-до цене услуге коришћења јавних паркиралишта са законском затезном каматом. При томе другостепени суд сматра да није од значаја чињеница да Одлука о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 4/2010 са изменама и допунама) није проглашена неуставном, нити је стављена ван снаге, односно да је поступак за оцену уставности и законитости члана 22. став 1. до 4. исте одлуке обустављен.

Врховни касациони суд сматра да се основано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права због чега је другостепени суд пропустио да утврди битне чињенице које се односе на висину тужбеног захтева.

Чланом 25. став 3. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“ бр. 88/2011) прописано је да јединица локалне самоуправе може прописати да се у поступку контроле коришћења комуналне услуге наплаћује посебна цена за случај коришћења комуналне услуге на начин који није у супротности са прописима са којима се уређује та комунална делатност.

Према члану 1. Одлуке о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 4/10... 7/13) уређени су услови и начин организовања послова на уређивању, одржавању и коришћењу јавних паркиралишта, уређен је начин наплате накнаде за коришћење јавних паркиралишта на територији Града Новог Сада. Чланом 16. став 1. Одлуке прописано је да је за коришћење посебног паркиралишта корисник дужан да предузећу плати цену паркирања у зависности од времена коришћења паркинг места и зоне у којој се паркиралиште налази, а ставом 2. да се цена уређује ценовником предузећа на који сагласност даје Градско веће Града Новог Сада. Према члану 17. корисник је дужан да плати цену за

сваки започети сат паркирања, док је чланом 22. наведене одлуке прописано између осталог да корисници који поступе супротно члану 17. став 2 Одлуке су дужни да плате доплатну паркинг карту према ценовнику предузећа.

Из цитираних одредби Одлуке о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада и Закона о комуналним делатностима произилази да је погрешан закључак другостепеног суда да је доплатна карта на основу Одлуке о јавним паркиралиштима супротна одредбама Закона о облигационим односима и да представља уговорну казну. Погрешан је и закључак другостепеног суда да није од значаја чињеница што Одлука о јавним паркиралиштима на територији Града Новог Сада која се у конкретном случају примењује није проглашена неуставном нити стављена ван снаге, јер управо супротно, из чињенице да наведена одлука од стране Уставног суда није проглашена неуставном, односно није утврђено да није у сагласности са Уставом и законом произилази да је тужилац издавањем доплатне карте, када корисник не плати цену паркирања, применио овлашћења која има у смислу наведене одлуке.

С обзиром да је другостепени суд због погрешне примене материјалног права пропустио да утврди да ли је тужена платила део тужиоачевог потраживања, односно да ли је приликом подношења предлога за дозволу извршења на основу веродостојне исправе тужилац имао у виду одређену уплату тужене по опомени која је претходила подношењу предлога за дозволу извршења на основу веродостојне исправе, што може имати утицаја на одлуку о висини тужбеног захтева, то је побијана одлука укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће имајући у виду примедбе из овог решења правилном применом материјалног права донети нову и закониту одлуку.

Како одлука о трошковима поступка зависи од исхода одлуке у погледу главне ствари то је укинута пресуда и у погледу одлуке о трошковима поступка.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу другом изреке решења на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић